

doc. PhDr Galina Kopaněva, CSc

Posudek na diplomovou práci:
Kamila Dolotina: Kira Muratovová - narušitelka (post)sovětského vědomí.

Diplomantka si zvolila nesnadné téma - přiblížení a výklad tvorby ruskojazyčné režisérky Kiry Muratovové, žijící na Ukrajině. Co do záměrů, upínajících se k tápavě rozpačitému hledání smyslu bytí jejich protagonistů, i způsobů etické a estetické reflexe okolností, za nichž se tak děje v až "hrabalovsky" vyhmátnutých vrstvách života, se Muratovová vřazuje do kontextu ruské kinematografie výhradně jako solitér. Její výjimečnost a osamělost, i stále se vybrušující tvůrčí vyhraněnost se vzpírají jakémukoli zařazení i porovnání. Vždy se rozjede po vyhovující ji vedlejší koleji aktuální tematiky nepředvídatelným směrem, proti zavedenému jízdnímu řádu norem a pravidel, a vždy suverénně dorazí k intuitivně zvolenému cíli.

Právě "tajemství" filmového projevu této fascinující a leckoho odpuzující, vyzývavě nonkonformní a vrcholně nezávislé bytosti, přijala diplomantka jako výzvu, a jak dosvědčuje předložená práce, vynalezla úměrnou metodu pro vstup do tvůrčího hájemství Muratovové, jejího svébytného "jeviště světa". Práce, která neopomíjí i širší vhléd do filmových osudů režisérky, se v podstatě odvinula z úvah o nejčastěji využívaných motivech, přístupech a postupech, do nichž Muratovová promítá intuitivně neomylné postřehy o vztahových konstelacích, vnitřních zmatech a naruživostech svých současníků i protagonistů. Činí tak se značným emocionálním nasazením, zahrnující i bytostnou ironii a rafinovanou hravost - neodmyslitelné vlastnosti její uměleckého seberealizace.

Z dnes již rozsáhlého díla Muratovové diplomantka vyhmátla a v rámci solidní teoretické výbavy i výstižně katalogizovala výrazové prvky pro její tvorbu nejpriznáčnější - a to ve všech variacích a variantách, vždy zajímavě ozvláštňovaných a odstiňovaných postupujícím časem - nově nuancujícím historické, společenské, morální i umělecké proměny a konvence.

Dalším nesporným kladem práce je dobrá obeznámenost diplomantky s profesionální kondicí současného ruského filmu, podložená nejen upřímným zájmem, ale i zainteresovaným zvládnutím etap předchozího, sovětského vývoje. Výborná znalost ruštiny ji umožnila prostudovat značné množství odborné literatury, zhlédnutím nejsymptomatictějších filmů z různých období získala představu o hlavních vývojových trendech a tendencích, "mimoběžných" s tvorbou Muratovové. Studijní pobyty v Rusku ji pak umožnily poznat mentalitu, způsob myšlení, životní styl a hodnotové preference různých sociálních vrstev dnešních Rusů, co nesporně vytříbilo její kritický vhléd do problematiky, jíž se ve své práci zabývala. Přínosné bylo i její navázání osobních kontaktů s řadou předních ruských kritiků, kteří ji byli nápomocni při vyhledávání potřebných textů a ověřování vlastních názorů.

Z řečeného vyplývá, že zaujetí Kamily Dolotiny pro dnes tak neprozíravě opomíjený ruský film není nárazové. Zúročuje v něm i svá rusistická studia a film vnímá jako nezanedbatelnou součást ruské kultury, která přes pohnuté historické peripetie si zachovává svou svébytnost a nezastupitelnou tvář. Jde o perspektivní okruh profesionálního zájmu a je jen dobře, že touto prací diplomantka naplňuje předpoklad zasvěcené prostředkovatelky jeho nesporných hodnot.

Úroveň předložené práce si zasluhuje hodnocení známkou 1.

V Praze dne 10.09.2008

